

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

До:

Комисията по култура, гражданско общество и медиите,
при Четиридесет и първо Народно събрание
На Република България

Относно:

Предложения за изменение и допълнение на конкретни текстове на ЗКН и Проекта за изменението му във вр. с обсъждането на Проекта за ЗИД на ЗКН, № 102-01-13, внесен от МС на 15 февруари 2011г. и приет на първо гласуване на 24 март 2011г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Изложеното от нас, като предложения за промени на конкретни текстове, са само част от необходимите промени, които считаме, че следва да се извършат, за да направят Закона за културното наследство по-ясен, по-балансиран и по-работещ.

Мотивите ни – защо е необходим нов закон или най-малкото – сериозни промени в настоящия, сме излагали неколкократно.

„Нумизматично дружество – Филипопол”, към настоящия момент продължава да поддържа така изразените становища по Закона за културното наследство и предложенията за проектите му, в т.ч. и последното такова, изпратено вкл. до г-н Министър – председателя и Министъра на културата.

Ние, считаме, че допълнителните предложения, направени в Работния доклад по Законопроекта за изменение и допълнение на ЗКН не решават най-сериозните проблеми на закона.

Промените, които предлагаме на този етап, са необходими, най-малкото защото, законът в момента поставя голяма част от гражданите – колекционери и неколекционери и всички търговци – антикварни магазини, в положението на „потенциални жертви” в смисъла, който влага в това понятие Европейския съд по правата на човека в Страсбург.

Освен текстовете, предложени от нас за промяна, има и още много други несъответствия, неясноти и проблемни текстове, които за съжаление, краткото време, с което разполагаме, ограничи възможностите ни да посочим.

С настоящото предложение, не казваме нещо ново в сравнение с вече казаното в официалните ни становища по закона и проектите му, но за яснота обличаме предложенията си, във форма на конкретни текстове – членове и алинеи – във вид, в който предлагаме същите да бъдат записани в закона.

* Чл. 7. (1) Културна ценност е **автентично** нематериално или материално свидетелство за човешко присъствие и дейност, природна даденост или феномен, **което има научна или културна стойност и притежава обществена значимост или значимост за Българската православна църква и другите регистрирани вероизповедания.**

(2) Не са културни ценности по смисъла на този закон:

1. **Предмети, в т.ч. монети и монетовидни предмети, датирани след 1700 г., които нямат съществено значение за човешката история;**

2. **Предмети, които са машинно произведени в големи количества, не носещи подпис или знак на своите автори и които не притежават значима културна, научна или художествена стойност, нито съществено значение за националната ни или общочовешката история;**

3. **Предмети в т.ч. археологически, антикварни, монети и монетовидни предмети и пр., които могат да бъдат определени като масов материал – типове, произвеждани в количества, без особена стойност за науката и историята.**

4. **Предмети и фрагменти от предмети, в т.ч. и археологически, които са в разрушен вид, съставляват малка част от автентичната цялост на предмета, обезличени са в значителна степен, не притежават значима културна, научна или художествена стойност;**

5. **Всички вещи, които са с единична пазарна цена или експертна оценка, извършена по реда на ЗКН на стойност под 10 минимални работни заплати за страната или такива, които след като са били предложени на съответен тематичен държавен музей, за изкупуване срещу цена $\frac{1}{2}$ от пазарната аукционна цена за подобен вид вещи в коя да е държава от Европейския съюз, музеят е отказал да изкупи.**

* Чл. 96. (1) Идентификацията е дейност, чрез която се определя дали дадено нематериално или материално **културно наследство** съответства на критериите за „**културна ценност**“, както и неговата класификация и категоризация по реда на този закон.

(2) **Идентификацията се извършва по реда на ЗКН и не може да накърнява или ограничава конституционно признати граждански права, в т.ч. и правото на собственост на физическите и юридическите лица.**

(3) **Не подлежат на идентификация:**

1. **Предмети, в т.ч. монети и монетовидни предмети, датирани след 1700 г., които нямат съществено значение за човешката история;**

2. **Предмети, които са машинно произведени в големи количества, не носещи подпис или знак на своите автори и които не притежават значима културна, научна или художествена стойност, нито съществено значение за националната ни или общочовешката история;**

3. **Предмети в т.ч. археологически, антикварни, монети и монетовидни предмети и пр., които могат да бъдат определени като масов материал – типове, произвеждани в количества, без особена стойност за науката и историята.**

4. **Предмети и фрагменти от предмети, в т.ч. и археологически, които са в разрушен вид, съставляват малка част от автентичната цялост на предмета, обезличени са в значителна степен, не притежават значима културна, научна или художествена стойност;**

5. **Всички вещи, които са с единична пазарна цена или експертна оценка, извършена по реда на ЗКН на стойност под 10 минимални работни заплати за страната или такива, които след като са били предложени на съответен тематичен държавен музей, за изкупуване срещу ~~цена~~ пазарната аукционна цена за подобен вид вещи в коя да е държава от Европейския съюз, музеят е отказал да изкупи.**

(4) **Не подлежат на идентификация археологически предмети, монети и монетовидни предмети и произведения на изобразителните**

изкуства, внесени на територията на страната, с произход от други държави.

*** Чл. 96а. (1) Идентификация се извършва от:**

1. Музеите – за всички видове културно наследство, самостоятелно или съвместно с други научни или културни организации и висши училища и съобразно тематичната им насоченост;

2. Нумизматичните дружества, вписани в регистър в МК – за всички видове монети и монетовидни предмети културно наследство;

3. Търговците, вписани в регистъра на МК по чл.116, ал.1 от ЗКН – за всички видове културно наследство, предмет на търговските им сделки;

4. Независими експерти, вписани в Регистър на Министерството на културата или в Списъка на вещите лица при съответните съдилища – съобразно компетентността им.

(2) Реда за извършването на идентификацията и издаването на съответен документ за това /паспорт на вещта, се определя с Наредба на Министерството на културата.

*** Чл. 97. (1) Държавните, регионалните, общинските и частните музеи задължително извършват идентификация при придобиване на движима вещ, която може да се определи като културна ценност. Идентификацията се извършва от самите музеи по реда.....**

(2) Търговците, във връзка с дейността им като търговци, при придобиване на движима вещ, която може да се определи като културна ценност, са свободни да извършват идентификация, съобразно възприетите от тях критерии и вътрешни правила за дейността им.

(3) Физически и юридически лица, притежаващи вещи, притежаващи движими вещи, които могат да се определят като културни ценности, могат да поискат идентификацията им от правоимащите да извършат това, посочени в чл. 96а, ал.1 на закона. Собствениците на вещи от категорията на посочените в чл. 96 ал.3, могат да поискат идентифицирането им, в случай на правен интерес от това.

(4) Физически и юридически лица, притежаващи движими вещи със статус на културно наследство, са длъжни да поискат тяхната идентификация, в случай на намерение за разпоредителни сделки със същите извън територията на Република България.

(5) Към искането за идентификация по ал.3 и ал.4 лицата прилагат декларация, че са собственици, както и декларация, че вещта не е придобита по престъпен начин. За неверни данни деклараторът носи отговорност по [чл. 313](#) от Наказателния кодекс.

*** В § 45 от Законопроекта, във вр. с предложението за създаване § 45а, правим следните бележки:**

- т.2, касаеща изменението на ал.2, предлагаме да отпадне. Текстът ѝ се явява ненужна декларация, безсмислено утежняващ закона, без с него да се въвежда регулиращо обществените отношения правило.

- в т. 3, с която се създават нови ал.5 и ал.6, предлагаме ал.6 да отпадне. Със същата се въвежда необосновано ограничение върху правото на собственост на гражданите, което влиза в конфликт с добрите европейски практики. Изискването за уведомяване на музея при промяната на фактическата власт, е още по-ярък израз на необоснована намеса в патримониума на собственика, преследваща неясни цели, предвид обстоятелството, че промяната на фактическата власт върху дадена вещ, от правна гл.т. само едно действие на обикновено управление на дадената вещ и обикновено с краткотраен характер и без последици.

Да се създаде нова ал.6, със следния текст: „Личните данни на лицата, заявили вещи за идентифициране или вписани в регистрите,

които се водят по този закон, представляват защитена информация и се предоставят на трети лица при условията и по реда на Закона за защита на личните данни.”

*** Чл. 101 от ЗКН – да отпадне!** Съществуването в закона на този текст, независимо от мотивите му, е неприемлив и следва да се премахне, тъй като поставя под съмнение демократичността на държавата, внушава „полицейщина” и е предпоставка за корупционни практики. Не следва да се забравя, че въз основа на „данни” и „предположения” не може в една демократична държава да се предприемат действия, които сериозно накърняват основни права на гражданите.

*** Чл. 113. (1) Разпоредителните сделки с движими вещи - обекти на културното наследство, които не са културни ценности, както и такива, които не подлежат на задължителна идентификация, съобразно разпоредбите на чл. 97, се извършват свободно и без формалности между лицата на територията на Република България.**

(2) Разпоредителните актове между граждани по този закон се извършват при спазване на принципите на автономия на волята и свобода на договарянето, като Държавата, в издаваните от нея подзаконовни нормативни актове, може да наложи ограничения в правото на разпореждане само при наличието на обоснована необходимост и зачитане на правото на собственост, съобразно Конституцията на Република България и добрите Европейски практики.

(3) Държавата може да въведе специфични правила за сделките по които тя или държавен музей са страна.

(4) Продажбата на културни ценности, които отговарят на критериите за национално богатство се извършва след писмено уведомяване на министъра на културата. В този случай държавата има право да ги придобие предпочитателно при условията, при които вещите са предложени за продажба. Ако в 7-дневен срок от уведомяването държавата не е упражнила правото си по изречение второ, сделката може да бъде извършена свободно, при цената и условията, при които е направено предложението до Министъра на културата. Сделките, сключени в нарушение на тази алинея са относително недействителни спрямо държавата, като претенциите в тази връзка се предявяват от Министъра на културата срещу продавача и купувача в три месечен срок от узнаването за сделката.

*** Чл. 113а. (1) Разпоредителните сделки с обектите на културното наследство, в т. ч. и с такива, които са „културна ценност”, се извършват чрез всички разрешени правни способности, в т.ч. чрез публични търгове, директни продажби и аукциони по интернет и пр.**

(2) Лицата, които могат да организират търгове/аукциони с културни ценности по занятие - в качеството им на търговци с предмет на дейност „аукционна къща”, както и минималните изискванията за организирането и провеждането на тези търгове, се определят съобразно настоящия закон.

*** Чл. 146, ал.2 и 3 – да отпаднат!**

*** §5, ал.7 и § 8 от ПЗР на ЗКН - да отпаднат**

18.05.2011г., Гр. София

„НД - ФИЛИПОПОЛ” – ГР. ПЛОВДИВ:.....

/чрез Председателя му – П. Неделев/